

Tietosuojaseloste sisältää ne tiedot, jotka tulee kertoa tutkittaville käsiteltäessä henkilötietoja tieteellisessä tutkimuksessa sekä käsittelytoimista tehtävän selosteen tiedot. Informointivelvoitteesta säädetään EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) artikloissa 12–14 ja käsittelytoimista tehtävästä selosteesta artiklassa 30.

Tietosuojaselosteessa kuvataan henkilötietojen käsittely ja sillä osoitetaan, että tutkimuksessa noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä. Tietosuojaseloste voi toimia myös pohjana tutkittaville annettavan informaation laatimiseen.

1. Tutkimuksen nimi

VakaTuki - Varhaiskasvatuksen palveluntuottajien tuen rakenteet ja hallinnon prosessit

2. Tutkimuksen rekisterinpitäjä ja yhteystiedot

- ☐ Täydentävän rahoituksen sopimustutkimus/hanke.

Itä-Suomen yliopisto, PL 1627, 70211 Kuopio, puhelinvaiht. 0294 45 1111, sähköposti: kirjaamo@uef.fi

- ☐ Perusrahalta tai henkilökohtaisella apurahalla tehtävä tutkimus

[Tutkija tai tutkimusryhmä on rekisterinpitäjä, jos tutkimusta tehdään perusrahalta tai tutkijan henkilökohtaisella apurahalla siten, että kyseessä ei ole yliopiston sopimustutkimus, ei tehdä oikeuksiensiiirtoja ja tutkija/tutkimusryhmä omistaa tutkimusdatan. Kirjaa tähän tutkijan/tutkimusryhmän nimi ja yhteystiedot]

- ☐ Opinnäytetyö (kandidaatti- tai pro gradu -tutkielma, väitöskirja)

[Opinnäytetyön tekijä on lähtökohtaisesti itse rekisterinpitäjä, ellei opinnäytetyö ilmesty selkeästi osana jotain tutkimushanketta, jolloin hankkeen rekisterinpitäjä toimii myös opinnäytetyön datan rekisterinpitäjänä. Kirjaa tähän opinnäytetyön tekijän nimi/nimet ja yhteystiedot]

- ☒ Yhteisrekisterinpitäisyys

Tämän tutkimuksen yhteisrekisterinpitäjiä ovat:

- Jyväskylän yliopisto, Seminaarinkatu 15, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
- Helsingin yliopisto, Fabianinkatu 33, PL 3, 00014 Helsingin yliopisto
- Oulun yliopisto, PL 8000, 90014 Oulun yliopisto
- Itä-Suomen yliopisto, PL 1627, 70211 Kuopio

3. Tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Itä-Suomen yliopisto: hankkeen vastuuyliopisto, 1. osatutkimus sekä muihin osahankkeisiin osallistuminen

Helsingin yliopisto: 1. osatutkimukseen osallistuminen sekä hankkeen yleistä koordinoointia

Jyväskylän yliopisto: 2. osatutkimuksen vastuu ja muihin osatutkimuksiin osallistuminen

Oulun yliopisto: 3. osatutkimuksen vastuu ja muihin osatutkimuksiin osallistuminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö: rahoittaja

4. Tutkimuksen ohjaaja, vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Hankkeen vastuullinen johtaja

Professori Päivi Pihlaja

Filosofinen tiedekunta, Soveltavan kasvatustieteen ja opettajankoulutuksen osasto

paivi.pihlaja@uef.fi | 050 313 1653

5. Tutkimuksen suorittajat

Päivi Pihlaja, dosentti, professori, tutkimushankkeen johtaja (UEF)

Elina Fonsén, dosentti, apulaisprofessori, osahankkeen johtaja (JYU)

Elina Viljamaa, KT, yliopistolehtori, osahankkeen johtaja (OY)

Piia Nuora, FT, KM, tutkija (JYU)

Lauri Heikonen, KT, tutkija (JYU)

Kata Kumpulainen, KM, projektisuunnittelija (HY)

Seuraavilta suorittajilta vaaditaan perehtyminen tietosuojaselosteeseen sekä salassapitosopimuksen allekirjoittaminen tutkimukseen osallistumisen ehtona: opinnäytetöiden tekijät.

6. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Itä-Suomen yliopisto

Tietosuojavastaava:

Helena Eronen

tietosuoja@uef.fi

050 576 0282

Tämän tutkimuksen yhteisrekisterinpitäjiä ovat:

Jyväskylän yliopiston

Tietosuojavastaava:

tietosuoja@jyu.fi

040 805 3297.

Helsingin yliopisto

Tietosuojavastaava:

tietosuoja@helsinki.fi

Oulun yliopisto
Tietosuojavastaava:
Anna Rohunen
anna.rohunen@oulu.fi

7. Yhteyshenkilö henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä asioissa

Hankkeen vastuullinen johtaja
Professori Päivi Pihlaja
Filosofinen tiedekunta, Soveltavan kasvatustieteen ja opettajankoulutuksen osasto

paivi.pihlaja@uef.fi | 050 313 1653

8. Tutkimuksen luonne 🔍

☒ Kertatutkimus ☐ Seurantatutkimus 🔍

9. Tutkimusaineiston säilyttäminen, hävittäminen tai arkistointi

Tutkimusaineiston säilytysaika tutkimustarkoituksessa (käyttötarkoituksen mukainen säilytysaika):

Päiväkodinjohtajilta kerätty kyselytutkimusaineisto säilytetään tutkimuksen aikana tutkimusryhmän yhteisellä, salasanoin suojatulla Moodle-alustalla.

Haastatteluaineistoa säilytetään Oulun tietoturvalisella S-aseamalla sekä tutkimusryhmän yhteisellä, salasanoin suojatulla Moodle-alustalla.

Tutkimusaineiston säilytysaika on vuoden 2029 loppuun saakka. Opinnäytetöiden kohdalla säilytysaika on siihen saakka kun opinnäytetyö valmistuu, kuitenkin viimeistään vuoden 2026 loppuun saakka.

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen:

- ☒ Henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto hävitetään vuoden 2029 jälkeen
- ☐ Henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto arkistoidaan
 - ☐ ilman tunnistetietoja
 - ☐ tunnistetiedoin

10. Mikä on henkilötietojen käsittelytarkoitus?

Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus.

VakaTuki -tutkimushankkeen tavoitteena on selvittää, miten varhaiskasvatuslain (540/2018) muutosta (1183/2021) varhaiskasvatuksessa annettavaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen toteutetaan sen siirtymäaikana (1.8.2022 – 31.12.2023).

Tutkimuskokonaisuus selvittää lain toteutustapoja eri kunnissa, kuten hallinnon prosessien organisointia, pedagogisia ratkaisuja, henkilöstön resursointia ja huoltajien osallisuutta.

Tutkimustiedolla saadaan tietoa hallinnollisten prosessien toimivuudesta, lain

kehittämistarpeista sekä siitä, miten uusi laki ohjaa tuen ja inklusion toteutumista kunnissa ja vaikuttaa varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten ja heidän huoltajiensa tarpeisiinsa.

11. Millä perusteella henkilötietoja käsitellään?

Henkilötietojen käsittely edellyttää aina laista löytyvää käsittelyperustetta. Tässä tutkimuksessa käsittelyperuste ⁹ on:

- ☒ yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö, tarkemmin:
 - ☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - ☐ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
 - ☐ yleisen edun mukaisen viranomaistehtävän suorittaminen
- ☐ rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:
- ☐ rekisteröidyn suostumus ⁹
- ☐ rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen säädökset:

Tutkimuksessa käsitellään erityisiä henkilötietoryhmiä koskevia henkilötietoja tai rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyviä henkilötietoja ⁹. Niiden käsittelylle tarvittava erityisperuste on:

- ☐ yleisen edun mukainen arkistointitarkoitus, tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi
- ☐ rekisteröidyn nimenomainen suostumus
- ☐ tärkeä yleinen etu koskeva syy lainsäädännön nojalla
- ☐ kansanterveyteen liittyvä yleinen etu

12. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää?

Nimi, työnimike, nimenmukainen sähköpostiosoite, työskentelykunta, ääni- ja videotallenteita.

13. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään?

Henkilötietoja kerätään tutkimukseen seuraavista lähteistä:

- ☒ Suoraan tutkimukseen osallistuvilta
 - ☒ Haastattelu
 - ☒ Videointi (esimerkiksi Zoom-alustalla)
 - ☒ Sähköinen kyselylomake (Webropol, Redcap tai vastaava)
 - ☐ Postissa lähetettävä kyselylomake
 - ☐ Muu tapa, mikä:
- ☐ Muualta kuin tutkimukseen osallistuvilta, mistä ja mitä tietoja:
- ☒ Osallistuminen on vapaaehtoista

14. Tietojen siirto/luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Haastattelututkimuksen aineisto litteroidaan ulkopuolisen yrittäjän toimesta.

15. Tietojen siirto/luovuttaminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Ei luovuteta, eikä siirretä.

16. Automatisoitu päätöksenteko ja profilointi

Tieteellisessä tutkimuksessa henkilötietojen käsittelyä ei käytetä osallistujia koskevaan päätöksentekoon eikä profilointiin.

17. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tutkimuksen osalta on tehty eettinen ennakkoarviointi:

- ☐ Kyllä
Puoltavan lausunnon antanut tutkimuseettinen toimikunta:
- ☒ Ei

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot on suojattu seuraavasti:

- ☒ käyttäjätunnuksella ☒ salasanalla ☐ käytön rekisteröinnillä ☐ kulunvalvonnalla (fyysinen tila)
- ☐ muu tapa, mikä:

Pseudonymisointi ja anonymisointi:

Tieteellisessä tutkimuksessa on tarpeellista säilyttää tutkimusaineistot, jotta tutkimustulokset voidaan verifioida ja jo kerättyjä tutkimusaineistoja voidaan käyttää jatkotutkimukseen ja uusiin tieteellisiin tutkimuksiin. Tutkimusaineistot anonymisoidaan tai pseudonymisoidaan aina, kun se on mahdollista. Tutkimustulokset julkaistaan siinä muodossa, ettei yksittäinen henkilö ole yleisesti tunnistettavissa. Erytystapauksissa esim., kun haastatellaan kuvataiteilijoita heidän teoksistaan, voi olla perusteltua ilmaista tekijät. Tässä tutkimuksessa:

- ☐ Aineisto anonymisoidaan (kaikki tunnistetiedot poistetaan täydellisesti, jotta paluuta tunnisteteelliseen tietoon ei ole eikä aineistoon voida yhdistää uusia tietoja)
- ☒ Suorat tunnistetiedot poistetaan (pseudonymisointi)
- ☒ Tunnisteellisuuteen voi palata ja aineistoon voidaan yhdistää uusia tietoja (koodiavain tai vastaava)
- ☒ Aineisto analysoidaan käyttäen vain epäsuoria tunnistetietoja
- ☐ Aineisto sisältää vain epäsuoria tai pseudonyymejä tunnistetietoja
- ☐ Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedon, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

Suojatoimet arkaluonteisten tietojen osalta:

Ei käsitellä arkaluonteisia tietoja (ks. kohdat 11 ja 12).

18. Tutkimukseen osallistuvan oikeudet ja niiden rajoittaminen

Rekisteröidyllä on tietosuojasetuksen mukaan oikeus:

- saada tietoa henkilötietojen käsittelystä, ellei laissa ole erikseen säädettyä poikkeusta
- tarkastaa itseään koskevat tiedot
- oikaista tietojään

- poistaa tietonsa (ei sovelleta, jos käsittelyperuste on lakisääteinen tai yleisen edun mukainen tehtävä)
- rajoittaa tietojensa käsittelyä
- vastustaa tietojensa käsittelyä, jos käsittelyperuste on yleinen tai oikeutettu etu
- pyytää itse toimittamiensa henkilötietojen siirtämistä järjestelmästä toiseen, jos käsittelyperuste on suostumus
- peruuttaa antamansa suostumus
- henkilötietojen oikaisua/poistoa/käsittelyn rajoitusta koskeva rekisterinpitäjän ilmoitusvelvollisuus
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi (rekisteröity voi sallia automaattisen päätöksenteon suostumuksellaan)
- tehdä ilmoitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä

Rekisteröity voi käyttää oikeuksiaan ottamalla yhteyttä tutkimuksen yhteyshenkilöön tai tietosuojavastaavaan. Lisätietoja rekisteröidyn oikeuksista antavat tutkimuksen yhteyshenkilö ja/tai tutkimuksen tietosuojavastaava.

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista ilman lisätietoja eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, niin oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta.

Tutkimukseen osallistuvan oikeuksista poikkeaminen on tarpeen ja perusteltua, jos tutkimuksella on yleisen edun mukaiset tarkoitukset ja tutkimukseen osallistuvan oikeudet todennäköisesti estävät tarkoitusten saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti ja tällaiset poikkeukset ovat tarpeen näiden tarkoitusten täyttämiseksi.

☒ Rekisteröidyn oikeuksista ei poiketa tässä tutkimuksessa